

انواع تصاویر رادیوگرافی: این تصاویر شامل رادیوگرافی های پری اپیکال، بایت وینگ، پانورامیک (OPG به اصطلاح نادرست) و لترال سفالومتری و CBCT می باشد. به بیان ساده تر تصاویر تقسیم به انواع داخل دهانی و خارج دهانی می شود. تصاویر خارج دهانی وضوح کمتری از تصاویر داخل دهانی دارند ولی در مواردی چون مرور کلی فکین و بررسی کلی سینوس ها و مفصل گیجگاهی-فکی، شکستگی ها، ضایعات داخل استخوانی و عفونت ها و ارزیابی های مربوط به درمان های ارتودنسی تصویر ارجح می باشند. تصاویر داخل دهانی دارای وضوح بهتر ولی محدوده دید کمتر در مقایسه با تصاویر خارج دهانی هستند و در مواردی چون تشخیص پوسیدگی های کوچک و بررسی استخوان اطراف ریشه های دندانی تصاویر مناسبی هستند. CBCT تصویری ست که مشابه سی تی اسکن پزشکی میباشد ولی مختص حیطه دهان و دندان با تابش کمتری ست که در مواردی چون تعیین ارتفاع استخوان در جاگذاری ایمپلنت ها و بررسی ضایعات و شکستگی ها و دندان های نهفته تجویز می شود. تجویز نوع تصاویر پس از معاینه بالینی به عهده دندانپزشک می باشد.

احتمال سرطانزایی تصویربرداری های دندانپزشکی:

احتمال ایجاد بیماری ها به دلیل تابش در مقایسه دلایل محیطی سرطان ها بسیار ناچیز است. این احتمال به صورت جمعی، نه فردی، تعریف می شود مثلاً در صورتی که آمار سرطان تیروئید در جامعه ای به تعداد سه مورد درده میلیون نفر به دلایل دیگر باشد تابش ها می توانند این آمار را در ده میلیون نفر به تعداد بسیار ناچیزی افزایش دهد به همین دلیل در مقاصد تشخیصی تاکنون مانعی برای فعالیت های تصویربرداری منظور نشده است.

کنترل عفونت: در مورد کنترل عفونت به دلیل حداقل بودن خون در جریان تهیه تصویر امکان انتقال بیماری ها در قیاس با کار معمول درمان دندانپزشکی بسیار کمتر است ولی انتقال بیماری های تنفسی به قوت خود باقی ست که با رعایت اصول بهداشت و کنترل عفونت می توان انتقال بیماری های خونی و تنفسی را به میزان قابل توجهی کاهش داد.

با توجه به میزان بسیار اندک تابش تصاویر دندانی در مقایسه با تصاویر پزشکی در موارد تجویز درست دندانپزشک به شرط معاینه دقیق بالینی تهیه تصویر با رعایت اصول کنترل عفونت و حفاظت اشعه بلامانع خواهد بود.

میزان اشعه دریافتی در تصویربرداری های دندانپزشکی:

در ارتباط با میزان تشعشع در تصویربرداری های داخل و خارج دهانی بهتر است میزان تابش را با میزان تشعشع زمینه ای مقایسه کرد. به این معنی که در محیط اطراف ما تشعشع به علت تابش های کیهانی، استنشاق رادون، منابع آب، اعلان های حریق، بازرسی های فرودگاه ها و سفرهای هوایی، شب نما ها، فعل و انفعالات رادیواکتیو موجود در خاک و .. وجود دارد. پس بدن انسان در موارد غیر تشخیصی و درمانی متوجه تابش زمینه ای پیرامون خود می باشد که بسته به ارتفاع محل زندگی و همچنین منابع تشعشع ممکن است در سال بیشتر از موارد تشخیصی متوجه تابش باشد به طور مثال سفر در ارتفاع ۱۲ کیلومتری به مدت پنج ساعت تابشی معادل سه عدد رادیوگرافی داخل دهانی دارد. رادیوگرافی پانورامیک تابشی نزدیک به سه تا چهار عدد رادیوگرافی داخل دهانی دارد. رادیوگرافی لترال سفالومتری که در درمانهای ارتودنسی تجویز می شود تابشی کمتر از معادل یک روز تابش محیطی دارد. CBCT تابشی حدود چهار پانورامیک یا بیشتر دارد.

به نام خدا

دانشکده دندانپزشکی تبریز

بخش رادیولوژی دهان،
فک و صورت

تذکر مهم:

خانم های باردار لطفا قبل از انجام تصویربرداری
کارشناس مربوطه را مطلع کنند.

شرایط تهیه تصاویر:

برای انجام تصویربرداری داخل دهانی نیاز به نبودن فلزات متحرک در داخل دهان و در مسیر تابش اشعه مانند عینک می باشد. در حین تصویربرداری می توان از روپوش و تیروئیدبند سربی برای حفاظت تابش استفاده کرد.

برای انجام تصویربرداری خارج دهانی علاوه بر موارد مذکور لازم است گوشواره، گردنبند، کلیپس سر و هر فلز متحرک گردن به بالا برداشته شود. در این تصویربرداری ها تنها مجاز به پوشیدن روپوش سربی هستیم و تیروئیدبند سربی مانع تصویر شدن دندان های قدامی فکین خواهد شد.

